

**ЗАКОНОДАВЧІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ
ПРОТИДІЇ СХЕМАМ НЕЗАКОННОГО ВВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ
В УМОВАХ РЕФОРМИ МИТНИЦІ**

Андрій Саварець
Експерт з правових питань
CASE Україна

«ВІДТІНКИ ТЕМРЯВИ»

Основні схеми незаконного ввезення товарів
на митну територію України:

- суть схеми
- передумови, які уможливлюють існування
- інструменти подолання

«Чорна контрабанда»

- Незаконне переміщення товарів через митний кордон поза митним контролем (поза місцем розташування органу або з незаконним звільненням від митного контролю)

«Перерваний» транзит

- Фізичне ввезення товарів попри формально виконану процедуру транзиту

«Норма», «мурахи» або «піджаки»

- Зловживання наданими законом пільгами для ввезення товарів громадянами (1000 євро – авіа; 500 – авто; 150 євро – пошта)

Заниження ваги

- Декларування із заниженим показником ваги

«Пересорт»

- Оформлення з використанням підміни найменувань в межах однієї товарної групи

Товари «прикриття»

- Декларування товару зі значно нижчим податковим навантаженням, зазвичай такого, що не потребує дозвільних документів

«Майданчик» або «модна фірма»

- Системне впровадження «сірих» схем по зниженню митних платежів через створення і функціонування підконтрольних фірм – імпортерів, для яких керівництвом митниці встановлені особливі пільгові «умови» митного оформлення

Основні передумови, завдяки яким існують схеми

Законодавчі:

- Передбачений законом високий поріг для ввезення товарів без оподаткування для громадян (ст. 374 МКУ)
- Невідповідність норм МКУ Кіотській конвенції щодо відсутності особи, якій надається пільга, не менше 24 годин
- Відсутність «запобіжників» щодо зловживання правом на ввезення товарів без оподаткування
- Можливість продажу товарів, ввезених, або громадянами без оподаткування, або незаконним шляхом
- Передбачена законом можливість не зазначати у 31 гр. ВМД найменування та торгову марку (ст. 257 МКУ)

Основні передумови, завдяки яким існують схеми

Адміністративні та інші:

- Відсутність повноцінного обміну попередньою інформацією про переміщувані товари з іншими країнами (крім Молдови)
- Відсутність належної інфраструктури в пунктах пропуску та місцях митного оформлення
- Неналежним чином облаштовані ділянки кордону поза пунктами пропуску
- Відсутність інституційної спроможності митниці протидіяти незаконному ввезенню товарів
- Інтегрованість працівників митниці у «контрабандні» процеси
- Низький рівень оплати праці та правового захисту для супротиву корупційним спокусам
- Слабка управлінська вертикаль митного напрямку в структурі ДФС України

Окремі ініціативи щодо протидії схемам

«Норма», «мурахи» або «піджаки»

- зниження порогових значень вартості товарів, наприклад: 430 євро – авіа і морське сполучення; 300 євро – авто)
- встановлення необхідної умови відсутності особи, якій надається пільга, не менше 24 годин (вимоги Кіотської конвенції).
- для поштових відправлень запровадження, наприклад, квоти для пересилання на 1 фізичну особу без оподаткування на загальну суму не більш, ніж 2000 євро на рік або 150 євро на місяць

Міжнародний досвід:

- Запровадження порогу малоцінності (якщо перевищує – сплачується мито) і порогу для звичайного оподаткування (мито та інші податки);
- Мито та податки платить експрес-перевізник, в подальшому стягує з отримувача;
- Наприклад, її Величності служба доходів і митниці (HMRC) у Великобританії, має прямий доступ до оперативної інформації системи перевізників, що дозволяє застосовувати спрощені процедури імпорту.

Альтернативні моделі:

- Збір податків вендорами;
- Посередниками (перевізниками);
- Маркетплейсами (наприклад Глобальна програма доставки eBay);
- Фінансовими посередниками (платіжними системами)

Дякую за увагу!